

Ujévi interju a polgármesterrel.

(A Szeged tudósítójától.) Az ujesztendő második napján az élet visszazökkenést ismét a régi kerékvágásba a toronyalatti hivatalokban. Egy-egy elkésett boldogujév-kívánság el-elhangzik ugyan még az elcsendesedett folyosószegeleknél, de csak ritkán, ha két olyan ember találkozik, akik tegnap elkerülték egymást. A polgármester sem háborgatja már senki jókívánságaival és nyugodtan ki is pihenhetné az ujévi fáradságait — reggel kilenctől déli tizenkét óráig fogadta a tömegelő látogatókat —, ha ujságíró nem lenne ezen, a máskülönböző gyönyörűséges világon. Dehát, sajnos, ujságíró van, aki hivatalból, portómentesen indiszkrét, ezer kérdést szegez a közéleti emberek mellé és akár felel a kérdésekre a közéleti ember, akár nem, — megírja.

Most is, ujesztendő második napjának nyugalmas délelőttjén, bekopogtat a polgármester szobájába:

— Az ujesztendő reménységeiről szeretnék polgármester urral beszélgetni.

— Az ujesztendő reménységeiről? Hát nem bánom, beszélék — mondja ravasz mosollyal a polgármester —, de olyat mondok, hogy úgy sem írja meg.

— Megírom én, legfeljebb kommentárral.

— Nem hiszem én azt. Ám nem az én dolgom. Azt akarom mondani, hogy a kormány a közalkalmazottak decemberi fizetését hét százalékkal, a januárét pedig tizennégy százalékkal emelte. Nekünk, városnak is hasonlóképpen kell emelnünk, ami hatszázmillió korona többletkiadást jelent — a most letárgyalt költségvetés keretein kívül. Honnan vennénk ezt a hatszázmilliót, ha a közgyűlés bölcsen nem az én álláspontomat fogadja el és nem hagyja meg azt a tartalékalapot, ami a földbérbuza váltáságának alacsonyabb megállapításából származik. Talán a város közönsége előtt nem is szimpatikus az, hogy a városi tisztviselők fizetése ilyen hatalmas összegeket emészt fel, de a kényszerítő körülmények diktálnak. Tájékoztatóul elárulom, hogy az én fizetésem januárban alig százötvenezer korona volt, most pedig nyolcszáz ezer. Minden városi alkalmazott fizetése megötszöröződött egy év alatt.

— Ettől függetlenül milyennek látja polgármester ur az ujesztendőt, milyen remények, milyen tervek valóra válását szeretné? — kérdeztük.

— A közgyűlés a költségvetés elfogadásával bölcsen határozott. Ezt ugyan majd az új esztendő mutatja meg, de ha megmutatja, akkor — azt hiszem — minden nagyobb baj nélkül megusszuk ezt az évet is. A reményeinkről, a terveinkről csak annyit mondhatok, hogy vannak sokan és szeretnék közülük nagyon sokat megvalósítani, ha lehet, valamennyit. Szeretném az irózatosan elhanyagolt utcákat rendbehozni, a köztereket kitataroztatni, a város száználcvan épületét kijavíttatni, a vízműtelepet bővíttetni, mert hát még mindig romokat kell eltakarítani. Remélem, hogy mindenképp csinálhatunk valamit. A fogadalmi templom építési programja megvan, azt be is váltjuk. A „telep“-pel is kell majd valamit csinálni, csak Somogyi-telep-nek ne hívják. Hatszáz lakóház van már rajta, de sáros időben is járható utjai, sem pedig vize nincs. Legalább két kereszttutát salakkal, vagy zuzott kővel járhatóvá kéne tenni.

— Kulturális téren mi az ujesztendői program?

— Kulturális téren? Hát igen, az iskoláink működnek továbbra is, ahogyan eddig működtek, a Somogyi-könyvtár és a múzeum is fejleszti, amennyire a mostoha viszonyok megengedik, a költségvetésben elég szép összeget vettünk fel erre a célra.

— Mit vár polgármester ur az ujonnan alakítandó törvényhatósági bizottságtól. Hoz-e az valami változást a város közigazgatásába?

— Hol van az még! Előbb a törvényt kell hozzá megalkotni. De azért úgy gondolom, hogy meg lesz ebben az esztendőben. Hogy hoz-e változást, azt nem lehet előre tudni, minden az új közgyűlés összetételétől függ. Nehezen hinném, hogy a város igazgatásának jelenlegi rendszerében lenne olyan súlyosabb hiba, amely az új bizottság korrigálására vár, mivel a most működő közgyűlés nem tudja, vagy nem akarja kiküszöbölni. Ha pénzünk lenne, a világitást mi is kiterjesztenék a külvárosrészekre is. Igazság szerint ez a gázgyár feladta lenne,

a szerződés kötelezi erre a vállalatot, de hát a döntőbizottság jogerős és megfélembizhetetlen határozata értelmében a gázgyárnak nem kell betartania a szerződést. A döntőbizottság határozata törvényes, meg kell benne nyugodni. Minden tehát a pénzkérdésen mulik. Ha pénzünk van, mindentünk van. Az új közgyűlésnek egyébként sem igen lesz több pénze, mint amennyi nekünk van, mert a város minden lehetséges jövedelemforrását kihasználjuk...

— Most különben — tért át hirtelen, úgy szólván minden látható átmenet nélkül más témára a polgármester — egyszerű dolgokat olvasok: Tukianos munkáit. Ez a görög író, a hanyatló görög irodalom Voltaire-je volt, szörnyű nagy lacibélyár, tagad mindent, ami van, ami szép, ami emberi. Eleinte szofista volt, de később ő ösztöri legerősebb szatirával a szofistákat. Egy boltnak volt a fia és egy rab-szolga unokája. Az ő írásaiból merített témát és adatokat Dante, Shakespeare és Góthe. Az athéni Timon témája is tőle való. Mindent gunyolt és mindent tagadott, az erényt, a dicsőséget, a hirnevet. Olyan ember volt, aki a ká-kán is csomót keresett. Legszébb munkái közül valók „A hetérák beszélgetései“, „Az istenek beszélgetései“, de legszébb „A halottak beszélgetései“. Ebben — majdnem minden más munkájában is — egy Menippos nevű barátját szerepelteti. Ez a Menippos a legszeretelméltóbb csavargó és csirkefogó. A halottak beszélgetései-ben látogatást tesz az alvilágban. Nincs nála más egy tarisznyánál és egy vándorbotnál. Könnyű lélekkel száll be a kopaszfejű Charon csónakjába és kel át Acheron vizén. A túlsó parton találkozik a világ volt hatalmasaival, Xerxessel és társaival, akik irigykedve néznek az új jövevényre, meri Charon tőle nem vette el a tarisznyáját és a pásztorbotját, róluk azonban még a ruhát is lelépte. Pedig Menippos csak közönséges csavargó volt, ők pedig az élők világában hatalmas királyok, hadvezérek voltak. De túl az Acheron vizén megszűnik a hír, a hatalom, a dicsőség, a királyi korona értelem nélkül való cifrasággá válik és viselői, amikor belépnek Charon csónakjába, szegényebbek és nyomorultabbak a csavargó Menipposnál, aki jóízűt kacag rajtuk... Régen nem olvastam ilyen szépet.

— Hogyan tetszik polgármester urnak ilyen, hogy úgy mondjuk, kissé tud destruktív filozófia?

— Kétféle ember van, jó ember és rossz ember. Az életfilozófia sokféle. Minden embernek másféle életfilozófiája van. Én minden filozófiából a jót akarom kiválogatni, talán éppen ezért mondták rám, hogy epikureista vagyok. Lehet, hogy igaz, de nemcsak epikureista. Én nem haragszom senkire, aki megbánt, arra se haragszom sokáig. A Szeged-re sem haragszom, pedig mindig bánt.

— A vád ellen tiltakozunk polgármester ur Bántani csak rosszindulattal lehet, a mi írásainkat pedig nem vezeti rosszindulat. Legfeljebb nem vagyunk polgármester urral bizonyos közérdekű kérdésekben egy véleményen.

— Hát nem is úgy éretem egészen, de azért még sem kellemes érzés, ha az emberről nincsen valaki egy véleményen, amikor az a meggyőződése, hogy az ő véleménye a helyes.

— Még csak egy kérdésem van: Mit kíván polgármester ur a város polgárságának az ujesztendőre?

— Lelki és vagyoni erőt az áldozatok elviseléséhez. (m)

Masaryk megcáfolta a francia-sch szövetség híreit.

Prágából jelentik: Benes külügyminiszter vasárnap megjelent Masaryk köztársasági elnökénél és beszámolt párttárgyalásainak eredményéről. A külügyminiszter január 2-ik eleiben ismét Prágába lesz és onnan visszajárva, a törvényhatóságok két házának külügyi bizottságait a szlovákiai foglaltatja a Franciaországgal kötött szerződés rendelkezései felől. Írtatás szerint a cseh francia szövetségről elterjedt hírek Angolországban kellemetlen érzést váltottak ki, mert mint Londonból jelentik, Masaryk elnök a leghatározottabb formában megcáfolta a szövetségnek híreit. Az angol katonai körökben annak a nézetnek adnak kifejezést, hogy ily voltaképpen burkolt katonai szövetséggel van szó.

Bottka Sándor dr. főtanácsos

a mult esztendő büntülgyeiről, a politikai zenebonásokról, az ellenforradalmi alakulatokról és a csongrádi esetről.

(A Szeged tudósítójától.) Az ujesztendő legelső napján a Szeged munkatársa felkereste Bottka Sándor dr. rendőrfőtanácsost, az államrendőrség szegedi kapitányságának vezetőjét, akinél népszerűbb ember ebben az alföldi fővárosban — nincsen. Bottka Sándorról az egész ország szak-körei elismeréssel emlékeznek meg és tudják, hogy fontos és nehéz állását egyedül kiváló szaktudásával érte el. A főtanácsos nem szokott sokat beszélni, nehéz dolga van a riporternek, amikor kérdései özönével valamit meg akar tőle tudni. Szükszavu, de amit mond, az megdönthetetlen. Amikor a Szeged munkatársa ujévi interjút kért, először csak ennyit mondott:

— Egy mondatot mondhatok csupán — még ujévkor is: Becsület és szaktudás!

Nem egy kérdésbe került, míg az elmúlt esztendőről beszélni kezdett.

— Normális esztendő volt az 1923-as, olyan volt, mint a többi esztendő rendőri szempontból. Kimagasló rendőri esemény — a csongrádi kivétel — nem volt. En csak azokat a büntülgyeket szoktam számontartani, amelyekben a rendőreim eredmény nélkül maradt. Több emberölés fordult elő a kapitányság területén, de csak egyetlen ügyben nincs még eredmény. Tömegmunkánk volt, nagyon sok eset, de a zöme jelentéktelen. Az eredményes munkát az ember elfelejti, de egy talán mégis lesz, amit nem fogok elfelejteni tudni — a csongrádi bombát...

— A város belterületén sok rendezési munkát intéztünk el, most már majd a külterület rendezésére kerül sor.

— Komolyabb politikai ügyünk csak egyetlen egy lát volna a márciusi pesti egyetemi atrocitások idején, de azt is megakadályoztuk még idején. Azaz, hogy az emlékeztetés Kelemen Andort eltávolítottuk a városból. Azóta nem volt különös politikai ügyünk. A munkáskérdésben nem volt semmi különleges, mindenhol áttérték az indexre és ezzel a kérdés méregfogát vettük el. Az indexel majd a két részen megvan a bázis.

— Után a főtanácsos a politikai ügyekről még a következőket mondotta szó szerint:

— Szegeden a rendőrség az elmúlt évben el-távolította, vagy semlegesítette azokat az egye-lyet, akik a politika köpönyege alatt — bűncsele-lyenre hajlottak. Így azután a politikai élet egészen normális keretek között mozgott, utcai hece-let, politikai zenebonákat nem volt alkalma senki-tek rendezni...

— Olyan ellenforradalmi alakulatok, amelyek akárkinek személyére nézve veszélyt rejtegettek volna, nem voltak Szegeden.

Majd ismét áttértünk az államrendészetről a köz-biztonság terére.

— Betörések és lopások nem voltak nagy számban, mert az egyedül preventív intézkedést időjében megtettük: összefogtuk valamennyi be-törőt.

— Most az ujesztendő munkájáról kérdeztük a fő-tanácsost.

— Az ujesztendő első napjaiban rendeletem jelenik meg, amelynek az a szerepe, hogy ki-egészítsen egyes rendőri tárgy szabályrendeleteket. Addig, míg a megváltoztatás a törvényható-sági bizottság útján megtörténik. Ennek a rende-letnek a tárgya: az utcai közlekedés városiasítása. Például a körző forgalma, a kórházak előtt csak lépésben szabad hajtani, a klinika körül pedig el-tiltom a teherforgalmat. Később más tárgyakat is földolgozunk, ahol a meglévő szabályrendeletek hézagok, vagy újabb tárgyak vetődnek fel. Itt kell megjegyeznem, hogy az elmúlt évben be-fejeződött a lesüllyedt házak ráccsal való körül-vele. Csak szigorú munka után sikerült ezt el-érni, mert a háztulajdonosok vonakodtak a költsé-ges passziótól, de az öregesztendő utolsó napjára, mintegy 20 besüppedt ház előtt sikerült kerítést csináltatni.

Végül és megnyugtatóan — amire ugyan nincsen szükség — ezeket mondotta a főtanácsos:

— Az ujesztendőben is el fog követni mindent a szegedi rendőrség, hogy Szeged közönségének személy- és vagyonbiztonsága teljes legyen.

Bucsuzól még a csongrádi „esetről“ szolt a főtanácsos.

— A csongrádi eredményes nyomozás kizárólag a szegedi kapitányság munkája. Az eredmény pedig a szakszerű és alapos rendőri intézkedésnek olyan betetőzése, amely magában hordja a munkában résztvevők részére a legnagyobb jutalmat: a becsületesen elvégzett munka tudatát. Ez a nyomozás a kapitányságra bizonyítéka annak, hogy a komoly, céltudatos, minden politikától mentes rendőri szakmunka még a legnehezebb viszonyok között is meghozza az eredményt.